

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до проведення практичних занять та організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«ВСТУП ДО ГОСТИННОСТІ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти всіх форм навчання
зі спеціальності 241 – Готельно-ресторанна справа)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2024

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Вступ до гостинності» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 241 – Готельно-ресторанна справа) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : Ю. В. Краснокутська, І. В. Сегеда. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 62 с.

Укладачі: канд. екон. наук, доц. Ю. В. Краснокутська,
канд. екон. наук, доц. І. В. Сегеда

Рецензент

Н. М. Богдан, доктор економічних наук, професор кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства, протокол № 5 від 07 жовтня 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Тематичний план навчальної дисципліни.....	5
2 Тестові завдання для самоконтролю	6
3 Теми наукових рефератів	55
Список рекомендованих джерел	59

ВСТУП

Методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи розроблені відповідно до робочої програми з навчальної дисципліни і призначені для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 241 – Готельно-ресторанна справа.

Вивчення дисципліни «Вступ до гостинності» передбачає засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час лекцій, практичних занять, а також у формі самостійної роботи, призначеної формувати практичні навички роботи студентів із спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем функціонування сфери гостинності для підвищення якості професійної підготовки кадрів для підприємств галузі.

Раціональна організація самостійної роботи вимагає від студента умілого розподілу свого часу між аудиторною та позааудиторною роботою. Виконання завдань із самостійної та індивідуальної роботи є обов'язковим для кожного студента.

Методичні рекомендації до практичної та самостійної роботи здобувачів включають: тематичний план навчальної дисципліни; загальні рекомендації до організації практичної та самостійної роботи з дисципліни, в тому числі тести для самоаналізу нормативних документів, що регулюють сферу туризму та гостинності; список рекомендованої літератури.

1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 Готельний бізнес: розвиток, концепція, класифікація

Поняття, структура та еволюція індустрії гостинності. Особливості розвитку міжнародних готельних мереж. Модель та основні концепції гостинності. Класифікація засобів розміщення. Основні служби готелю. Технологічний цикл обслуговування в готелі. Вимоги до персоналу готельного підприємства. Переваги використання АСУ (автоматизованих систем управління) в готельному бізнесі. Міжнародні системи резервування.

Тема 2 Ресторанний бізнес: розвиток, концепція, класифікація

Ринок ресторанних послуг. Класифікація підприємств харчування. Умови харчування і методи обслуговування. Поняття «меню» в ресторанній діяльності, основні типи меню. Види діяльності ресторанів: фронт-хаус і бек-хаус. Види сніданків. Бари: поняття, класифікація, місце в індустрії гостинності. Основні напої, реалізовані в барах: кава, чай, коктейлі. Технологічний цикл обслуговування гостей у ресторані. Вимоги до персоналу ресторанного підприємства. Основні методи обслуговування в ресторанах.

Тема 3 Туристська діяльність: поняття, розвиток, мотивація, вплив туризму

Визначення терміну «туризм». Класифікація видів туризму. Міжнародні туристичні організації. Державні органи, що регулюють діяльність туристичних організацій в Україні. Основні етапи становлення туризму. Автомобільні подорожі в туризмі. Круїзні подорожі в туризмі. Економічний вплив туризму. Сутність поняття «ефект мультиплікатора». Мотивація здійснення подорожей.

Тема 4 Нормативно-правові засади туристської діяльності

Основні нормативно-правові документи, що регулюють туристичну діяльність на міжнародному рівні. Державні органи, що регулюють діяльність туристичних організацій в Україні. Основні нормативно-правові документи, що регулюють туристичну діяльність в Україні. Міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють туристичну діяльність.

Тема 5 Вступ до менеджмента гостинності: поняття, сутність, роль та принципи

Менеджмент як система наукових знань і мистецтво управління. Рівні управління в менеджменті. Особливості формування сучасної моделі менеджменту гостинності. Принципи менеджменту гостинності: поняття,

класифікація. Сутність основних функцій менеджменту. Особливості прийняття управлінських рішень.

Тема 6 Основи маркетингу в індустрії туризму і гостинності

Характерні особливості маркетингу в індустрії туризму і гостинності. Маркетинг-мікс в сфері туризму. Життєвий цикл турпродукту. Основні категорії рекламної діяльності в індустрії гостинності. Етапи прийняття рішень щодо здійснення покупки в туризмі.

Тема 7 Кар'єрне зростання в індустрії гостинності

Загальна характеристика сучасного менеджера в індустрії гостинності: професійно-кваліфікаційні вимоги й організаторські якості. Поняття і загальна характеристика лідерства. Тенденції кар'єрного зростання в індустрії гостинності.

2 ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Закон України «Про туризм»

1. Згідно чинного законодавства в галузі туризму яка з перелічених категорій громадян підпадає під визначення «турист»:

а) особа, яка здійснює подорож до іншої країни із здійсненням оплачуваної діяльності терміном до одного року;

б) особа, яка здійснює подорож до іншої країни із зобов'язанням залишити країну протягом трьох років;

в) особа, яка здійснює подорож по Україні або до іншої країни на термін до 24 годин;

д) особа, яка здійснює подорож до іншої країни не термін від 24 годин до одного року без здійснення оплачуваної діяльності.

2. Послуги та товари, призначені для задоволення потреб споживачів, надання та виробництво яких суттєво скоротиться без їх реалізації туристам:

а) супутні туристичні послуги та товари;

б) характерні туристичні послуги та товари;

в) особливі туристичні послуги та товари;

г) спеціальні туристичні послуги та товари.

3. Учасниками відносин, що виникають при здійсненні туристичної діяльності, є:

- а) юридичні та фізичні особи, які створюють туристичний продукт;
- б) юридичні та фізичні особи, які здійснюють посередницьку діяльність із надання туристичних послуг;
- в) громадяни України, в інтересах яких здійснюється туристична діяльність;
- г) усі наведені вище відповіді.

4. Формою письмового договору на туристичне або екскурсійне обслуговування є:

- а) ваучер;
- б) узгодження;
- в) сертифікат;
- г) витяг з договору на туристичне або екскурсійне обслуговування.

5. Що не відносять до об'єктів туристичної інфраструктури?

- а) засоби розміщення;
- б) заклади харчування;
- в) транспорт;
- г) туроператори, турагенти.

6. Мінімальний розмір фінансового забезпечення туроператора, який надає послуги з виїзного туризму, становить суму, не менш ніж:

- а) 1000 євро;
- б) 2000 євро;
- в) 10000 євро;
- г) 20000 євро.

7. На який період здійснюється обов'язкове страхування туристів?

- а) на період виїзду туристів;
- б) на період отримання візи;
- в) на весь період туристичної подорожі;
- г) усі наведені вище відповіді.

8. Що з переліченого нижче не відноситься до цілей державного регулювання в галузі туризму?

- а) збереження цілісності туристичних ресурсів України та їх раціональне використання;

- б) безпека туризму, захист прав та інтересів туристів та інших суб'єктів туристичної діяльності;
- в) створення сприятливих умов для розвитку індустрії туризму;
- г) забезпечення залучення усіх зацікавлених сторін до розробки програм розвитку туризму.

9. Безпека в галузі туризму – це:

- а) комплекс взаємопов'язаних правових, економічних та організаційних заходів, спрямованих на реалізацію конституційних прав громадян, розвиток туристичної галузі;
- б) сукупність факторів, що характеризують соціальний, економічний, правовий та інший стан забезпечення прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб та держави в галузі туризму;
- в) послуги, пов'язані з тимчасовим розміщенням, харчуванням, збереженням майна і багажу туристів, а також інші послуги;
- г) усі наведені вище відповіді.

10. До порушень законодавства в галузі туризму відносять:

- а) порушення умов договору між туристом і суб'єктом туристичної діяльності за надання туристичних послуг;
- б) залучення до надання туристичних послуг осіб, які не відповідають встановленим законодавством кваліфікаційним вимогам;
- в) незаконне втручання у здійснення туристичної діяльності;
- г) провадження туроператорської діяльності без отримання відповідної ліцензії або недодержання ліцензійних вимог;
- д) усі наведені вище відповіді.

11. Держава сприяє розширенню та зміцненню міжнародного співробітництва в галузі туризму на принципах і нормах, розроблених:

- а) Всесвітньою туристською організацією;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Організацією Об'єднаних Націй;
- г) Міжнародною організацією зі стандартизації.

12. В якому випадку не допускається зміна ціни туристичного продукту після укладання договору на туристичне обслуговування?

- а) запровадження нових або підвищення діючих ставок податків і зборів та інших обов'язкових платежів;

- б) зміна курсу гривні до іноземної валюти, в якій виражена вартість туристичного продукту;
- в) зміна запланованого рівня рентабельності туристичного продукту;
- г) необхідність врахування зміни тарифів на транспортні послуги;
- д) усі наведені вище відповіді.

13. До повноважень обласних та районних рад в галузі туризму відносять:

- а) затвердження регіональних програм розвитку туризму;
- б) визначення коштів бюджету для фінансового забезпечення регіональних програм розвитку туризму;
- в) контроль фінансування регіональних програм розвитку туризму;
- г) усі наведені вище відповіді.

14. Якість туристичних послуг має відповідати:

- а) міжнародним стандартам;
- б) умовам договору на туристичне обслуговування;
- в) очікуванням споживачів;
- г) рівню якості, прийнятому у галузі.

15. Туристичний супровід, що здійснюється на території України, може надаватися:

- а) громадянами України та особами, які постійно проживають на території України;
- б) як резидентами, так і нерезидентами України;
- в) виключно особами з вищою освітою в галузі туризму;
- г) законодавчо не регламентовано.

16. Що з переліченого нижче не відноситься до цілей державного регулювання в галузі туризму?

- а) збереження цілісності туристичних ресурсів України та їх раціональне використання;
- б) забезпечення доходності місцевих бюджетів та суб'єктів господарської діяльності в галузі туризму;
- в) забезпечення безпеки туризму, захист прав та інтересів туристів та інших суб'єктів туристичної діяльності;
- г) забезпечення прав громадян на відпочинок та свободу пересування.

17. Законодавство України про туризм складається з наступних нормативних документів:

а) Законів України «Про організацію туристичних подорожей», «Про діяльність туристичних самодіяльних організацій»;

б) Законів України «Про туристичну діяльність», «Про транспортне забезпечення туристичної діяльності»;

в) Конституції України, Закону України «Про туризм», інших нормативно-правових актів;

д) Конституції України, Закону України «Про туристичну діяльність», інших нормативно-правових актів, виданих відповідно до них.

18. Послуги та товари, призначені для задоволення потреб споживачів, надання та виробництво яких несуттєво скоротяться без їх реалізації туристам:

а) супутні туристичні послуги та товари;

б) характерні туристичні послуги та товари;

в) особливі туристичні послуги та товари;

г) спеціальні туристичні послуги та товари.

19. Які з перелічених цілей не відносяться до основних цілей державного регулювання в галузі туризму:

а) створення сприятливих умов для розвитку індустрії туризму;

б) забезпечення відповідного рівня рентабельності суб'єктів господарської діяльності у галузі туризму;

в) захист прав та законних інтересів туристів та інших суб'єктів туристичної діяльності;

г) збереження цілісності туристичних ресурсів України, врахування державних інтересів при забудові територій.

20. Організація рекламно-ознайомлювальних подорожей, участь у спеціалізованих виставках, ярмарках, видання каталогів та буклетів є комплексом заходів з:

а) створення туристичного продукту;

б) реалізації туристичного продукту;

в) споживання туристичного продукту;

г) просування туристичного продукту.

21. Яка з перелічених категорій громадян підпадає під визначення «екскурсант»:

а) особа, яка здійснює подорож до іншої країни із здійсненням оплачуваної діяльності терміном до одного року;

б) особа, яка здійснює подорож до іншої країни із зобов'язанням залишити країну протягом трьох років;

в) особа, яка здійснює подорож по Україні або до іншої країни на термін до 24 годин;

д) особа, яка здійснює подорож до іншої країни не термін від 24 годин до одного року без здійснення оплачуваної діяльності.

22. У чому полягає особливість режиму охорони туристичних ресурсів?

а) в обмеженості доступу до них;

б) у виборі виду транспорту доступу до них;

в) в законодавчих обмеженнях доступу до них;

г) у забороні до їх доступу.

23. До повноважень Верховної Ради України в галузі туризму належать:

а) визначення основних напрямів державної політики в галузі туризму;

б) визначення правових засад регулювання відносин у галузі туризму, їх удосконалення та адаптація із загальноновизнаними нормами міжнародного права;

в) визначення обсягу фінансового забезпечення туристичної галузі;

г) усі наведені вище відповіді.

24. Що з переліченого нижче не відноситься до цілей державного регулювання в галузі туризму?

а) збереження цілісності туристичних ресурсів України та їх раціональне використання;

б) забезпечення доходності місцевих бюджетів та суб'єктів господарської діяльності в галузі туризму;

в) забезпечення безпеки туризму, захист прав та інтересів туристів та інших суб'єктів туристичної діяльності;

г) забезпечення прав громадян на відпочинок та свободу пересування.

25. У чому полягає мета програм розвитку туризму?

а) забезпечення прибутковості діяльності суб'єктів господарювання в галузі туризму;

б) забезпечення стабільної зайнятості працівників в галузі туризму;

в) залучення зацікавлених осіб до розвитку відповідних видів туризму;

г) реалізація довгострокових пріоритетів країни в галузі туризму.

26. Обов'язкове страхування туристів включає:

- а) медичне та від нещасного випадку;
- б) медичне та страхування майна;
- в) медичне, страхування на випадок нездійснення подорожі;
- г) страхування на випадок виникнення форс-мажорних обставин.

27. Чим обумовлена обмеженість доступу до туристичних ресурсів?

- а) сезонними умовами;
- б) рівнем припустимого антропогенного навантаження;
- в) реальною пропускною спроможністю;
- г) усі наведені вище відповіді.

28. В якому випадку туроператор не несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору на туристичне обслуговування?

- а) невиконання або неналежне виконання умов договору на туристичне обслуговування сталося з вини третіх осіб;
- б) невиконання або неналежне виконання умов договору на туристичне обслуговування сталося внаслідок настання форс-мажорних обставин;
- в) невиконання або неналежне виконання умов договору на туристичне обслуговування сталося з вини туриста;
- г) усі наведені вище відповіді.

29. Якими документами визначаються права і обов'язки, відповідальність сторін та інші умови договору між туроператором і турагентом?

- а) Законами України «Про туризм», «Про захист прав споживачів»;
- б) Законом України «Про туризм», агентським договором;
- в) Законом України «Про захист прав споживачів», Господарським кодексом;
- г) Конституцією України, Господарським та Цивільним кодексами.

30. Яким чином укладається договір на готельне обслуговування?

- а) шляхом усної домовленості;
- б) через телефонний або поштовий зв'язок;
- в) шляхом укладення письмового договору або шляхом прийняття готелем заявки на бронювання;
- г) усі наведені вище відповіді.

31. Чи допускається посередницька діяльність на території України з укладення договорів на туристичне обслуговування з іноземними суб'єктами туристичної діяльності?

- а) допускається;
- б) не допускається;
- в) допускається лише в обмеженому обсязі;
- г) законодавчо не регламентовано.

32. До повноважень обласних та районних рад в галузі туризму відносять:

- а) затвердження регіональних програм розвитку туризму;
- б) визначення коштів бюджету для фінансового забезпечення регіональних програм розвитку туризму;
- в) контроль фінансування регіональних програм розвитку туризму;
- г) усі наведені вище відповіді.

Манільська декларація зі світового туризму

1. Манільська декларація зі світового туризму прийнята:

- а) 14 квітня 1989 р.;
- б) 10 жовтня 1980 р.;
- в) 15 вересня 1995 р.;
- г) 22 травня 1997 р.

2. Природним наслідком права людини на працю є:

- а) право на обрання виду діяльності, що зазнає негативного впливу на навколишнє середовище;
- б) вивчення та усунення негативних наслідків розвитку туризму;
- в) вирівнювання балансу зовнішньої торгівлі;
- г) право на відпустку та свободу подорожей та туризму.

3. Туризм в силу свого впливу на фізичне та психологічне здоров'я людей, є фактором, що впливає на:

- а) соціальну рівновагу;
- б) підвищення трудової активності колективів;
- в) підвищення особистого добробуту;
- г) підвищення суспільного добробуту;
- д) усі наведені вище відповіді.

4. Мета, до якої суспільство має прагнути в інтересах менш забезпечених громадян при використанні їх права на відпочинок – це:

- а) соціальний туризм;
- б) культурно-пізнавальний туризм;
- в) спортивний туризм;
- г) лікувально-оздоровчий туризм.

5. Необхідною умовою для покращення якості усіх туристських підприємств є:

- а) економія усіх видів залучених ресурсів;
- б) пріоритет критерію рентабельності в прийнятті господарських рішень;
- в) розвиток людських ресурсів шляхом професійної підготовки та інформації;
- г) усі наведені вище відповіді.

6. У чому полягає позитивний елемент соціального розвитку туризму?

- а) є джерелом нових робочих місць;
- б) створює нові види діяльності;
- в) пропонує різноманіття послуг;
- г) усі наведені вище відповіді.

7. Туристські ресурси країн складаються з:

- а) природних багатств та матеріальних цінностей;
- б) прагнення до миру, поваги до окремих осіб;
- в) соціального розвитку, соціальної рівноваги;
- г) усі наведені вище відповіді.

8. Туристська пропозиція повинна розглядатися у порівнянні з:

- а) плановими показниками виробничої діяльності;
- б) іншими секторами діяльності та національними пріоритетами;
- в) середнім галузевим рівнем рентабельності;
- г) усі наведені вище відповіді.

9. До духовних цінностей, що повинні переважати над елементами матеріального і технічного характеру при практиці туризму, відносять:

- а) повний та гармонійний розвиток особистості;
- б) постійно зростаючий пізнавальних та виховальний внесок;
- в) рівні права в визначенні своєї долі;
- г) повага гідності та індивідуальності;

- д) визнання самобутності культур та повага моральних цінностей народів;
- е) усі наведені вище відповіді.

10. На якому рівні повинна розвиватися політика туристського планування?

- а) на місцевому рівні;
- б) на регіональному рівні;
- в) на національному рівні;
- г) усі наведені вище відповіді.

11. Яким чином розвиток туризму може позитивно вплинути на життя націй?

- а) шляхом виявлення духовної та культурної спадщини, розвитку виховного значення туризму, скорочення туристських підприємств;
- б) шляхом інтенсифікації технологічних зв'язків між урядами, підприємствами та асоціаціями;
- в) шляхом добре підготовленої та якісної пропозиції, що захищає культурну спадщину, цінності туризму та навколишнє середовище;
- г) усі наведені вище відповіді.

12. Для участі в подорожах, для гармонічного розвитку туризму та індивідуального удосконалення обов'язковою умовою є:

- а) свобода пересування;
- б) надійний орієнтир;
- в) планування використання людських ресурсів туристськими підприємствами;
- г) усі наведені вище відповіді.

13. В галузі міжнародних туристських зв'язків необхідно враховувати

- а) соціально-економічне положення кожної країни;
- б) важливість дотримання національного суверенітету, законодавства та традицій в галузі туризму;
- в) важливість дотримання прав та обов'язків громадян;
- г) усі наведені вище відповіді.

14. Політика розвитку людських ресурсів повинна проводитися на основі:

- а) економічних критеріїв;
- б) відповідності потребам в професійній підготовці;
- в) врахування розвитку людини з точки зору соціальної зрілості;

г) розвитку людини як особистості в духовному, моральному, а також матеріальному аспектах;

д) усі наведені вище відповіді.

15. Само існування туризму та його розвиток повністю залежать від:

а) раціонального використання залучених ресурсів;

б) забезпечення миру, в укріплення якого він покликаний зробити внесок;

в) співробітництва країн в рамках ВТО;

г) усі наведені вище відповіді.

16. Мета, до якої суспільство має прагнути в інтересах менш забезпечених громадян при використанні їх права на відпочинок – це:

а) соціальний туризм;

б) культурно-пізнавальний туризм;

в) спортивний туризм;

г) лікувально-оздоровчий туризм.

17. Необхідною умовою для покращення якості усіх туристських підприємств є:

а) економія усіх видів залучених ресурсів;

б) пріоритет критерію рентабельності в прийнятті господарських рішень;

в) розвиток людських ресурсів шляхом професійної підготовки та інформації;

г) усі наведені вище відповіді.

18. У чому полягає позитивний елемент соціального розвитку туризму?

а) є джерелом нових робочих місць;

б) створює нові види діяльності;

в) пропонує різноманіття послуг;

г) усі наведені вище відповіді.

19. Туристські ресурси країн складаються з:

а) природних багатств та матеріальних цінностей;

б) прагнення до миру, поваги до окремих осіб;

в) соціального розвитку, соціальної рівноваги;

г) усі наведені вище відповіді.

20. Туристська пропозиція повинна розглядатися у порівнянні з:

а) плановими показниками виробничої діяльності;

- б) іншими секторами діяльності та національними пріоритетами;
- в) середнім галузевим рівнем рентабельності;
- г) усі наведені вище відповіді.

21. До духовних цінностей, що повинні переважати над елементами матеріального і технічного характеру при практиці туризму, відносять:

- а) повний та гармонійний розвиток особистості;
- б) постійно зростаючий пізнавальних та виховальний внесок;
- в) рівні права в визначенні своєї долі;
- г) повага гідності та індивідуальності;
- д) визнання самобутності культур та повага моральних цінностей народів;
- е) усі наведені вище відповіді.

22. На якому рівні повинна розвиватися політика туристського планування?

- а) на місцевому рівні;
- б) на регіональному рівні;
- в) на національному рівні;
- г) усі наведені вище відповіді.

23. Яким чином розвиток туризму може позитивно вплинути на життя націй?

- а) шляхом виявлення духовної та культурної спадщини, розвитку виховного значення туризму, скорочення туристських підприємств;
- б) шляхом інтенсифікації технологічних зв'язків між урядами, підприємствами та асоціаціями;
- в) шляхом добре підготовленої та якісної пропозиції, що захищає культурну спадщину, цінності туризму та навколишнє середовище;
- г) усі наведені вище відповіді.

24. Для участі в подорожах, для гармонічного розвитку туризму та індивідуального удосконалення обов'язковою умовою є:

- а) свобода пересування;
- б) надійний орієнтир;
- в) планування використання людських ресурсів туристськими підприємствами;
- г) усі наведені вище відповіді.

25. В галузі міжнародних туристських зв'язків необхідно враховувати:

- а) соціально-економічне положення кожної країни;
- б) важливість дотримання національного суверенітету, законодавства та традицій в галузі туризму;
- в) важливість дотримання прав та обов'язків громадян;
- г) усі наведені вище відповіді.

26. Політика розвитку людських ресурсів повинна проводитися на основі:

- а) економічних критеріїв;
- б) відповідності потребам в професійній підготовці;
- в) врахування розвитку людини з точки зору соціальної зрілості;
- г) розвитку людини як особистості в духовному, моральному, а також матеріальному аспектах;
- д) усі наведені вище відповіді.

27. Само існування туризму та його розвиток повністю залежать від:

- а) раціонального використання залучених ресурсів;
- б) забезпечення миру, в укріплення якого він покликаний зробити внесок;
- в) співробітництва країн в рамках ВТО;
- г) усі наведені вище відповіді.

28. Природним наслідком права людини на працю є:

- а) право на обрання виду діяльності, що зазнає негативного впливу на навколишнє середовище;
- б) вивчення та усунення негативних наслідків розвитку туризму;
- в) вирівнювання балансу зовнішньої торгівлі;
- г) право на відпустку та свободу подорожей та туризму.

29. Туризм в силу свого впливу на фізичне та психологічне здоров'я людей, є фактором, що впливає на:

- а) соціальну рівновагу;
- б) підвищення трудової активності колективів;
- в) підвищення особистого добробуту;
- г) підвищення суспільного добробуту;
- д) усі наведені вище відповіді.

Гаагська Декларація Міжпарламентської конференції з туризму

1. Іноземним туристом вважається людина, яка:

- а) здійснює подорож в країну, яка не є місцем її постійного проживання;
- б) має за мету перебування, що не перевищує трьох місяців;
- в) не планує здійснювати сплачувану діяльність у місці перебування;
- г) усі наведені вище відповіді.

2. Раціональне управління туризмом полягає:

- а) у значному внеску в захист та розвиток навколишнього середовища, культурної спадщини та підвищення рівня життя;
- б) в забезпеченні максимальної зайнятості населення приймаючого регіону;
- в) в забезпеченні раціонального використання усіх залучених матеріальних та трудових ресурсів;
- г) усі наведені вище відповіді.

3. Гаагська Декларація Міжпарламентської конференції з туризму є інструментом:

- а) міжнародного співробітництва;
- б) зближення між народами;
- в) індивідуального та колективного розвитку;
- г) усі наведені вище відповіді.

4. Комплексний підхід до планування розвитку туризму передбачає:

- а) прийняття до уваги усі аспекти законодавства, що відноситься до інших секторів, таким як транспорт, зайнятість, охорона здоров'я, сільське господарство, зв'язок тощо;
- б) країни повинні визначити свої національні пріоритети та роль туризму в ієрархії цих пріоритетів;
- в) повинний існувати закон, який зобов'язує національні та транснаціональні організації приймати відповідні превентивні заходи, спрямовані на недопущення шкоди навколишньому середовищу та туристським пам'яткам;
- г) розвиток на національному рівні загальної туристської освіти для населення в цілому та спеціальної підготовки для робітників сфери туризму.

5. Право кожної людини на відпочинок та вільний час включає:

- а) право вибору професії відповідно до освіти та кваліфікації;

б) право на розумне обмеження робочого часу та періодичні сплачувані відпустки;

в) право на гідні та безпечні умови праці;

г) право отримувати заробітну плату, яка забезпечує можливість подорожування.

6. У чому полягає сезонний характер туристського попиту?

а) пік попиту приходить на певні місяці року;

б) поведінка споживачів залежить від набору мотиваційних чинників;

в) попит на туристські послуги залежить від кон'юнктури туристського ринку;

г) рівень туристського попиту залежить від рівня цін на туристські послуги.

7. В сучасному суспільстві туризм є одночасно наслідком та вирішальним фактором:

а) національної безпеки;

б) розвитку інфраструктури;

в) якості життя;

г) усі наведені вище відповіді.

8. Для спрощення подорожей з метою розвитку туризму, державному та приватному секторам слід прийняти наступні ефективні заходи:

а) лібералізації юридичних положень, що застосовуються до туристів;

б) узгодження технічних норм стосовно діяльності туристських підприємств;

в) спрощення туристських формальностей відносно паспортів, віз, медичного та валютного контролю та статусу туристських представництв за кордоном;

г) усі наведені вище відповіді.

9. Реальною загрозою туризму та туристським пересуванням є:

а) тероризм;

б) лібералізація туристського законодавства;

в) туристські формальності;

г) усі наведені вище відповіді.

10. Неодмінною умовою розвитку туризму є:

а) забезпечення прав та свобод людей;

- б) незіпсоване натуральне, культурне та людське навколишнє середовище;
- в) дотримання принципів Кодексу туристу та Хартії туризму;
- г) розробка програм розвитку туризму.

11. Туризм повинен плануватися:

- а) державними владами;
- б) владами та туристською індустрією;
- в) на комплексній та послідовній основі;
- г) з урахуванням усіх аспектів феномену туризму;
- д) усі наведені вище відповіді.

12. Чи вплине збільшення масиву вільного часу на розвиток туризму?

- а) не вплине;
- б) вплине позитивно;
- в) не має зв'язку;
- г) вплине негативно.

13. Парламенти повинні підтримувати стабільні міжнародні контакти з метою:

- а) впливу на регулювання візових та митних формальностей
- б) використання досвіду інших країн в галузі туристської політики та розвитку;
- в) впливу та втручання в діяльність інших урядів;
- г) усі наведені вище відповіді.

14. Згідно з діючими міжнародними санітарними правилами Всесвітньої організації охорони здоров'я єдиним сертифікатом, який необхідно вимагати, є:

- а) документ про щеплення від жовтої лихоманки;
- б) документ про щеплення від деяких видів грипу;
- в) документ про щеплення від туберкульозу;
- г) результат аналізу на СНІД;
- д) загальне медичне обстеження;
- е) усі наведені вище відповіді.

15. Необхідно здійснювати ефективні заходи для:

- а) інформування туристів в плані збереження та поваги навколишнього середовища;
- б) сприяння комплексному плануванню туристського розвитку;

- в) визначення рівня пропускної спроможності міст, що відвідуються туристами;
- г) стимулювання розвитку альтернативних форм туризму;
- д) забезпечення необхідного співробітництва державного та приватного секторів;
- е) усі наведені вище відповіді.

16. Неодмінною умовою розвитку туризму є:

- а) раціональне використання залучених ресурсів;
- б) безпека та захист туристів, повага їх гідності;
- в) співробітництво країн в рамках ВТО;
- г) науковий та технічний прогрес.

17. Яку нефінансову допомогу можуть здійснювати розвинуті країни тим країнам, що розвиваються?

- а) сприяння у працевлаштуванні громадян іншої країни;
- б) заохочення проведення відпусток своїх громадян в країнах, що розвиваються;
- в) лібералізація візових та митних формальностей;
- г) обмеження подорожувань певних категорій туристів.

18. Формальності, що стосуються подорожуючих в цілому, зазвичай поділяють на наступні групи:

- а) паспорти та візи;
- б) валютний контроль та контроль за обміном валюти;
- в) митні правила;
- г) медичні формальності;
- д) усі наведені вище відповіді.

19. Передумовою ускладнення візових формальностей та обмежувального законодавства в частині перетину кордонів є:

- а) проблема імміграційних потоків, пов'язана політичною обстановкою та з економічною та соціальною нерівністю між країнами;
- б) спрощення та лібералізація туризму для забезпечення поширення потоків міжнародного туризму;
- в) застосування пільгових процедур по відношенню до окремих груп подорожуючих;
- г) гармонізація туристських формальностей та безпека та захист туристів та туристських об'єктів.

20. Безпека для подорожуючих може бути досягнута шляхом:

- а) розробки та імплементації норм безпеки для подорожей та туристських перебувань;
- б) інформованості суспільності;
- в) створення інституційних рамок для рішення проблем, пов'язаних з безпекою туристів;
- г) міжнародного співробітництва на всіх рівнях;
- д) усі наведені вище відповіді.

21. Валютний контроль та контроль за обміном валюти призводять до:

- а) диспропорцій в обсягах ВВП в регіонах;
- б) зростання рівня безробіття в туристських дестинаціях;
- в) лібералізації митних формальностей;
- г) формування рівня туристських витрат;
- д) усі наведені вище відповіді.

22. На які принципи повинна спиратися національна політика в галузі спрощення туристських формальностей?

- а) прийняті НАТО;
- б) прийняті Радою з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ);
- в) прийняті ООН та ВТО;
- г) усі наведені вище відповіді.

23. Парламенти повинні підтримувати стабільні міжнародні контакти з метою:

- а) впливу на регулювання візових та митних формальностей
- б) використання досвіду інших країн в галузі туристської політики та розвитку;
- в) впливу та втручання в діяльність інших урядів;
- г) усі наведені вище відповіді.

24. Гаагська Декларація Міжпарламентської конференції з туризму оголошена:

- а) 14 квітня 1989 р.;
- б) 10 жовтня 1980 р.;
- в) 15 вересня 1995 р.;
- г) 18 листопада 2003 р.

25. Туризм став явищем, яке:

- а) повинне стати турботою кожного;
- б) є видом діяльності, що перетворилося в важливу форму використання вільного часу;
- в) є основним засобом міжособистих зв'язків та політичних, економічних та культурних контактів;
- г) включає вільні переміщення людей від їх місця проживання та роботи;
- д) включає сферу послуг, створену для задоволення потреб людей, що виникає внаслідок їх переміщення;
- д) усі наведені вище відповіді.

26. Чи вплине науково-технічний прогрес на розвиток туризму?

- а) не вплине;
- б) вплине позитивно;
- в) не має зв'язку;
- г) вплине негативно.

27. У зв'язку з тим, що якість туризму як міжособистої діяльності залежить від якості послуг, що надаються, повинні бути прийняті ефективні міри з:

- а) підготовки окремих осіб для подорожей та туризму;
- б) створення мережі навчальних закладів, здатних надавати освіту в галузі туризму;
- в) підвищення престижу туристських професій;
- г) визнання важливішою ролі засобів масової інформації в розвитку туризму;
- д) сприяння підвищенню кваліфікації туристського персоналу;
- е) усі наведені вище відповіді.

28. Чим пояснюється сезонний характер туристського попиту?

- а) кліматичними факторами;
- б) мотиваційними факторами з боку туристів;
- в) періодами масових відпусток;
- г) періодами шкільних канікул;
- д) усі наведені вище відповіді.

29. Факторами залучення туристів та стимулом до багатократних відвідувань дестинацій стануть:

- а) пам'ятники;
- б) життєстійкі традиції;

- в) незаймана природа;
- г) усі наведені вище відповіді.

30. Раціональне управління туризмом полягає:

- а) у значному внеску в захист та розвиток навколишнього середовища, культурної спадщини та підвищення рівня життя;
- б) в забезпеченні максимальної зайнятості населення приймаючого регіону;
- в) в забезпеченні раціонального використання усіх залучених матеріальних та трудових ресурсів;
- г) усі наведені вище відповіді.

Глобальний етичний кодекс туризму

1. Глобальний етичний кодекс туриста було прийнято:

- а) 14 квітня 1989 р.;
- б) 10 жовтня 1980 р.;
- в) 15 вересня 1995 р.;
- г) 01 жовтня 1999 р.

2. Центральні, регіональні та місцеві влади повинні приділяти першочергову увагу та стимулювати ті форми розвитку туризму, які:

- а) відповідають національним пріоритетам;
- б) набули найсильнішого розвитку;
- в) стимулюють розвиток депресивних територій та територій пріоритетного розвитку;
- г) дозволяють економити рідкі та цінні природні ресурси, а також уникати утворення відходів;
- д) усі наведені вище відповіді.

3. Місцеве населення залучається до отримання вигід від туристської діяльності в формі:

- а) усвідомлення соціальної значущості розвитку туризму;
- б) прямого та опосередкованого створення робочих місць;
- в) регіональної та міжнародної інтеграції;
- г) усі наведені вище відповіді.

4. Основою та одночасно наслідком відповідального туризму є:

- а) прийняття до уваги культурні традиції та звичаї усіх народів, включаючи національні меншості;

- б) повага різноманіття релігійних, філософських та моральних переконань;
- в) розуміння та розповсюдження загальнолюдських етичних цінностей в душі терпимості;
- г) усі наведені вище відповіді.

5. Туристську діяльність необхідно здійснювати дотримуючи:

- а) інтереси підприємницьких структур приймаючих регіонів;
- б) закони, звичаї та традиції приймаючих регіонів;
- в) рекомендовані показники розвитку туризму в приймаючому регіоні;
- г) усі наведені вище відповіді.

6. Туристи та відвідувачі повинні ще до виїзду:

- а) подбати про екскурсійне обслуговування;
- б) отримати візу країни;
- в) ознайомитися з характеристиками країни;
- г) усі наведені вище відповіді.

7. Туристська діяльність повинна сприяти забезпеченню найменш захищених груп населення, особливо:

- а) етнічних меншостей та корінних народів;
- б) інвалідів та осіб похилого віку;
- в) дітей;
- г) усі наведені вище відповіді.

8. Фінансові кошти, отримані завдяки відвідуванням об'єктів та пам'яток культури, слід хоча б частково використовувати для:

- а) розвитку туристської інфраструктури;
- б) стандартизації туристських об'єктів;
- в) для підтримки, охорони, покращення та реставрації цієї спадщини;
- г) усі наведені вище відповіді.

9. З метою зменшення тиску туристської діяльності на навколишнє середовище та для підвищення її корисного впливу на туристську індустрію та місцеву економіку, слід сприяти:

- а) більш рівномірному розподілу потоків туристів та відвідувачів за часом та простором;
- б) рівномірному та справедливому розподілу доходів суб'єктів господарської діяльності в сфері туризму;
- в) зниженню попиту на відвідування деяких туристських дестинацій;

г) усі наведені вище відповіді.

10. Необхідно приділяти особливу увагу специфічним проблемам:

- а) острівних територій;
- б) прибережних зон;
- в) уразливим сільським та гірським районам;
- г) територій, для яких туризм є рідкою можливістю розвитку;
- д) усі наведені вище відповіді.

11. Професіонали сфери туризму, особливо інвестори, повинні:

- а) надавати інформацію про свої майбутні програми та їх можливі наслідки;
- б) сприяти діалогу з зацікавленим населенням;
- в) проводити дослідження впливу своїх проектів розвитку на навколишнє середовище та природу;
- г) усі наведені вище відповіді.

12. Преса, особливо спеціалізована туристська преса та інші засоби масової інформації, включаючи сучасні засоби електронного зв'язку, повинні:

- а) забезпечувати споживачів туристських послуг точними та надійними відомостями;
- б) розробляти та застосовувати нові інформаційні технології;
- в) забезпечувати правдиву та збалансовану інформацію про ситуації, які можуть вплинути на відвідування туристами дестинацій;
- г) усі наведені вище відповіді.

13. Туристську діяльність слід планувати таким чином, щоб:

- а) забезпечити збереження та процвітання традиційних ремесел, культури та фольклору;
- б) забезпечення стандартизації туристських об'єктів;
- в) забезпечити доходність та прибутковість усіх суб'єктів господарської діяльності у сфері туризму;
- г) усі наведені вище відповіді.

14. Необхідно стимулювати та розвивати при підтримці державних влад:

- а) усі види туризму, здатні розвинути конкурентоспроможність регіону;
- б) соціальний туризм та особливо колективний туризм, який сприяє широкому доступу до відпочинку, подорожей та відпусток;

в) усі підприємницькі ініціативи, що сприяють розвитку туристської інфраструктури;

г) усі наведені вище відповіді.

15. В плані конфіденціальності особистих даних та даних, що зберігаються електронним способом, туристи мають права:

а) не надавати інформацію;

б) обмеженого надання інформації;

в) ідентичні правам громадян країни відвідування;

г) немає правильної відповіді.

16. Удосконаленню світової індустрії туризму сприяє:

а) обміни досвідом між управлінськими кадрами та працівниками з різних країн;

б) приєднання до світових готельних мереж;

в) вступ до професійних асоціацій;

г) усі наведені вище відповіді.

17. Туристи та відвідувачі повинні ще до виїзду:

а) усвідомити ризики для здоров'я та безпеки;

б) отримати візу країни;

в) скласти програму маршруту;

г) усі наведені вище відповіді.

18. Слід стимулювати та сприяти розвитку:

а) сімейного туризму;

б) молодіжного та студентського туризму;

в) туризму для осіб похилого віку та інвалідів;

г) усі наведені вище відповіді.

19. Туристська діяльність повинна сприяти забезпеченню найменш захищених груп населення, особливо:

а) етнічних меншостей та корінних народів;

б) інвалідів та осіб похилого віку;

в) дітей;

г) усі наведені вище відповіді.

20. Фінансові кошти, отримані завдяки відвідуванням об'єктів та пам'яток культури, слід хоча б частково використовувати для:

- а) розвитку туристської інфраструктури;
- б) стандартизації туристських об'єктів;
- в) для підтримки, охорони, покращення та реставрації цієї спадщини;
- г) усі наведені вище відповіді.

21. З метою зменшення тиску туристської діяльності на навколишнє середовище та для підвищення її корисного впливу на туристську індустрію та місцеву економіку, слід сприяти:

- а) більш рівномірному розподілу потоків туристів та відвідувачів за часом та простором;
- б) рівномірному та справедливому розподілу доходів суб'єктів господарської діяльності в сфері туризму;
- в) зниженню попиту на відвідування деяких туристських дестинацій;
- г) усі наведені вище відповіді.

22. Необхідно приділяти особливу увагу специфічним проблемам:

- а) острівних територій;
- б) прибережних зон;
- в) уразливим сільським та гірським районам;
- г) територій, для яких туризм є рідкою можливістю розвитку;
- д) усі наведені вище відповіді.

23. Професіонали сфери туризму, особливо інвестори, повинні:

- а) надавати інформацію про свої майбутні програми та їх можливі наслідки;
- б) сприяти діалогу з зацікавленим населенням;
- в) проводити дослідження впливу своїх проектів розвитку на навколишнє середовище та природу;
- г) усі наведені вище відповіді.

24. Преса, особливо спеціалізована туристська преса та інші засоби масової інформації, включаючи сучасні засоби електронного зв'язку, повинні:

- а) забезпечувати споживачів туристських послуг точними та надійними відомостями;
- б) розробляти та застосовувати нові інформаційні технології;
- в) забезпечувати правдиву та збалансовану інформацію про ситуації, які можуть вплинути на відвідування туристами дестинацій;

г) усі наведені вище відповіді.

25. Туристську діяльність слід планувати таким чином, щоб:

- а) забезпечити збереження та процвітання традиційних ремесел, культури та фольклору;
- б) забезпечення стандартизації туристських об'єктів;
- в) забезпечити доходність та прибутковість усіх суб'єктів господарської діяльності у сфері туризму;
- г) усі наведені вище відповіді.

26. Центральні, регіональні та місцеві влади повинні приділяти першочергову увагу та стимулювати ті форми розвитку туризму, які:

- а) відповідають національним пріоритетам;
- б) набули найсильнішого розвитку;
- в) стимулюють розвиток депресивних територій та територій пріоритетного розвитку;
- г) дозволяють економити рідкі та цінні природні ресурси, а також уникати утворення відходів;
- д) усі наведені вище відповіді.

27. Місцеве населення залучається до отримання вигід від туристської діяльності в формі:

- а) усвідомлення соціальної значущості розвитку туризму;
- б) прямого та опосередкованого створення робочих місць;
- в) регіональної та міжнародної інтеграції;
- г) усі наведені вище відповіді.

28. В плані конфіденціальності особистих даних та даних, що зберігаються електронним способом, туристи мають права:

- а) не надавати інформацію;
- б) обмеженого надання інформації;
- в) ідентичні правам громадян країни відвідування;
- г) немає правильної відповіді.

29. Удосконаленню світової індустрії туризму сприяє:

- а) обміни досвідом між управлінськими кадрами та працівниками з різних країн;
- б) приєднання до світових готельних мереж;
- в) вступ до професійних асоціацій;

г) усі наведені вище відповіді.

30. Основою та одночасно наслідком відповідального туризму є:

а) прийняття до уваги культурні традиції та звичаї усіх народів, включаючи національні меншості;

б) повага різноманіття релігійних, філософських та моральних переконань;

в) розуміння та розповсюдження загальнолюдських етичних цінностей в дусі терпимості;

г) усі наведені вище відповіді.

31. Туристську діяльність необхідно здійснювати дотримуючи:

а) інтереси підприємницьких структур приймаючих регіонів;

б) закони, звичаї та традиції приймаючих регіонів;

в) рекомендовані показники розвитку туризму в приймаючому регіоні;

г) усі наведені вище відповіді.

ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення.

Терміни та визначення

1. Дії виконавця з тимчасового розміщення споживача шляхом надання номера або місця для ночівлі, а також надання інших послуг, пов'язаних із тимчасовим проживанням у готелі або в аналогічному засобі розміщення – це:

а) послуга;

б) послуга з тимчасового розміщення;

в) мінімальні зручності;

г) готельна послуга.

2. Транспортний засіб, на якому надають послуги з тимчасового розміщення у каютах, а також послуги харчування і розваги під час круїзу – це:

а) ботель;

б) флотель;

в) караван;

г) круїзне судно.

3. Укриття, вироблене з тканини, яке можна монтувати і демонтувати на місці, переносити та перевозити транспортним засобом – це:

а) котедж;

б) намет;

в) сільський будинок;

г) фермерський будинок.

4. Мінімальні зручності – це:

- а) обладнання та оснащення санітарного вузла та (або) санітарного об'єкта для задоволення першочергових санітарно-гігієнічних потреб;
- б) загальна кількість номерів (місць) у засобі розміщення;
- в) окреме мебльоване приміщення з однієї чи кількох кімнат оснащене обладнанням та інвентарем для надання послуг з тимчасового розміщення;
- г) установлений у засобі розміщення розпорядок проживання за певними правилами.

5. Готель-люкс – це:

- а) готель, розташований у будівлі, яка є історико-архітектурною пам'яткою палацової або замкової архітектури;
- б) готель, розташований на території курорту, який має умови для відпочинку та оздоровлення;
- в) готель-люкс закритого типу, призначений для обслуговування державних посадових осіб;
- г) готель, який має тільки номери типу «люкс» та (або) апартамент, президентський апартамент.

6. Гостьова кімната – це:

- а) засіб розміщення в окремому мебльованому приміщенні гостьової квартири у житловому будинку, де надають мінімальні зручності та здебільшого пропонують сніданок;
- б) засіб розміщення в окремому мебльованому приміщенні житлового будинку з однієї або кількох кімнат, кухні та санітарно-технічного вузла;
- в) готель, у якому номерний фонд представлений житловими кімнатами, у складі яких є кухня або функціональна зона з умовами для самостійного готування їжі;
- г) готель, розташований при клубі, в якому організують дозвілля та надають інші послуги переважно членам клубу.

7. Туристичний комплекс – це:

- а) засіб розміщення, розташований у віддаленій гірській місцевості на туристичному маршруті з активними способами пересування, призначений для короточасного перебування та відпочинку;
- б) аналогічний готелю засіб розміщення з двох або більше будівель, в якому забезпечують надавання комплексу послуг: у більшості випадків надають послуги харчування, торгівлі, зв'язку та розважання;

в) аналогічний готелю засіб розміщення, розташований на туристичному маршруті з активними способами пересування туристів і має умови для харчування та організування активного відпочинку у регламентованому режимі;

г) транспортний засіб, на якому під час подорожі за туристичним маршрутом забезпечують розміщення у купе залізничних вагонів, а також послуги харчування у спеціально обладнаному вагоні – ресторані.

8. Будинок відпочинку:

а) аналогічний готелю засіб розміщення з мінімальними зручностями, зазвичай, сезонного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, який забезпечує умови для відпочинку;

б) готель, у якому номерний фонд представлений житловими кімнатами, у складі яких є кухня або функціональна зона з умовами для самостійного готування їжі;

в) аналогічний готелю засіб розміщення, зазвичай цілорічного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, і який забезпечує умови дня відпочинку з надаванням послуг оздоровчо-профілактичного характеру у регламентованому режимі;

г) засіб розміщення, як правило, відомчої підпорядкованості, до якої належать житлові кімнати, розташовані за коридорною (блочною) системою, і має умови для самостійного готування їжі з надаванням кухонного обладнання у спільне користування на поверсі.

9. Готель, розташований на території курорту або рекреаційної зони, який забезпечує надавання послуг лікування у регламентованому режимі – це:

а) профілакторій;

б) санаторій;

в) пансіонат;

г) табір праці та відпочинку.

10. Номерний фонд – це:

а) обладнання та оснащення санітарного вузла та (або) санітарного об'єкта для задоволення першочергових санітарно-гігієнічних потреб;

б) загальна кількість номерів (місць) у засобі розміщення;

в) окреме вмебльоване приміщення з однієї чи кількох кімнат оснащене обладнанням та інвентарем для надання послуг з тимчасового розміщення;

г) установлений у засобі розміщення розпорядок проживання за певними правилами.

11. Приватний будинок на території особистого селянського господарства, де можуть надавати послуги харчування або умови для самостійного готування, їжі переважно із продуктів особистого селянського господарства – це:

- а) котедж;
- б) намет;
- в) сільський будинок;
- г) фермерський будинок.

12. Туристичний потяг – це:

а) засіб розміщення, розташований у віддаленій гірській місцевості на туристичному маршруті з активними способами пересування, призначений для короткочасного перебування та відпочинку;

б) аналогічний готелю засіб розміщення з двох або більше будівель, в якому забезпечують надавання комплексу послуг: у більшості випадків надають послуги харчування, торгівлі, зв'язку та розважання;

в) аналогічний готелю засіб розміщення, розташований на туристичному маршруті з активними способами пересування туристів і має умови для харчування та організування активного відпочинку у регламентованому режимі;

г) транспортний засіб, на якому під час подорожі за туристичним маршрутом забезпечують розміщення у купе залізничних вагонів, а також послуги харчування у спеціально обладнаному вагоні – ресторані.

13. Готель цілорічного функціонування, розміщений на невеликому за розміром плавзасобі, який має умови для швартування і технічного обслуговування засобів водного транспорту – це:

- а) ботель;
- б) флотель;
- в) караван;
- г) круїзне судно.

14. Палац-готель – це:

а) готель, розташований у будівлі, яка є історико-архітектурною пам'яткою палацової або замкової архітектури;

б) готель, розташований на території курорту, який має умови для відпочинку та оздоровлення;

в) готель-люкс закритого типу, призначений для обслуговування державних посадових осіб;

г) готель, який має тільки номери типу «люкс» та (або) апартамент, президентський апартамент.

15. Клуб-готель – це:

а) засіб розміщення в окремому вмебльованому приміщенні гостьової квартири у житловому будинку, де надають мінімальні зручності та здебільшого пропонують сніданок;

б) засіб розміщення в окремому вмебльованому приміщенні житлового будинку з однієї або кількох кімнат, кухні та санітарно-технічного вузла;

в) готель, у якому номерний фонд представлений житловими кімнатами, у складі яких є кухня або функціональна зона з умовами для самостійного готування їжі;

г) готель, розташований при клубі, в якому організують дозвілля та надають інші послуги переважно членам клубу.

16. Засіб розміщення сезонного функціонування, який має умови для здійснювання у регламентованому режимі певної діяльності під час відпочинку – це:

а) профілакторій;

б) санаторій;

в) пансіонат;

г) табір праці та відпочинку.

17. Номер – це:

а) обладнання та оснащення санітарного вузла та (або) санітарного об'єкта для задоволення першочергових санітарно-гігієнічних потреб;

б) загальна кількість номерів (місць) у засобі розміщення;

в) окреме вмебльоване приміщення з однієї чи кількох кімнат оснащене обладнанням та інвентарем для надання послуг з тимчасового розміщення;

г) установлений у засобі розміщення розпорядок проживання за певними правилами.

18. Діяльність виконавця з надання місця для ночівлі та санітарно-технічних зручностей споживачу – це:

а) послуга;

б) послуга з тимчасового розміщення;

в) мінімальні зручності;

г) готельна послуга.

19. База відпочинку – це:

а) аналогічний готелю засіб розміщення з мінімальними зручностями, зазвичай, сезонного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, який забезпечує умови для відпочинку;

б) готель, у якому номерний фонд представлений житловими кімнатами, у складі яких є кухня або функціональна зона з умовами для самостійного готування їжі;

в) аналогічний готелю засіб розміщення, зазвичай цілорічного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, і який забезпечує умови дня відпочинку з надаванням послуг оздоровчо-профілактичного характеру у регламентованому режимі;

г) засіб розміщення, як правило, відомчої підпорядкованості, до якої належать житлові кімнати, розташовані за коридорною (блочною) системою, і має умови для самостійного готування їжі з надаванням кухонного обладнання у спільне користування на поверсі.

20. Мобільний автопричіп, обладнаний для розміщення та готування їжі – це:

а) ботель;

б) флотель;

в) караван;

г) круїзне судно.

21. Готель-резиденція – це:

а) готель, розташований у будівлі, яка є історико-архітектурною пам'яткою палацової або замкової архітектури;

б) готель, розташований на території курорту, який має умови для відпочинку та оздоровлення;

в) готель-люкс закритого типу, призначений для обслуговування державних посадових осіб

г) готель, який має тільки номери типу «люкс» та (або) апартамент, президентський апартамент.

22. Заміський засіб розміщення із однієї або кількох кімнат для тимчасового проживання однієї чи кількох сімей або осіб, з окремими входами для кожної з них – це:

а) котедж;

б) намет;

в) сільський будинок;

г) фермерський будинок.

23. До інших послуг, пов'язаних з тимчасовим проживання, належать:

- а) харчування;
- б) збереження майна і багажу;
- в) послуги з обслуговування в номері;
- г) усі наведені вище відповіді.

24. Аналогічний готелю засіб розміщення, як правило, відомчого підпорядкування, призначений для організування відпочинку та загального оздоровлювання, який має умови для надавання послуг профілактичного лікування професійних хвороб – це:

- а) профілакторій;
- б) санаторій;
- в) пансіонат;
- г) табір праці та відпочинку.

25. Туристична база – це:

а) засіб розміщення, розташований у віддаленій гірській місцевості на туристичному маршруті з активними способами пересування, призначений для короткочасного перебування та відпочинку;

б) аналогічний готелю засіб розміщення з двох або більше будівель, в якому забезпечують надавання комплексу послуг: у більшості випадків надають послуги харчування, торгівлі, зв'язку та розважання;

в) аналогічний готелю засіб розміщення, розташований на туристичному маршруті з активними способами пересування туристів і має умови для харчування та організування активного відпочинку у регламентованому режимі;

г) транспортний засіб, на якому під час подорожі за туристичним маршрутом забезпечують розміщення у купе залізничних вагонів, а також послуги харчування у спеціально обладнаному вагоні – ресторані.

26. Спеціально обладнане комфортабельне судно, яке використовують як плавучий готель, в якому забезпечують надавання послуг активного відпочинку і розважання; може мати умови для проведення конгрес-заходів – це:

- а) ботель;
- б) флотель;
- в) караван;
- г) круїзне судно.

27. Регламентований режим – це:

- а) обладнання та оснащення санітарного вузла та (або) санітарного об'єкта для задоволення першочергових санітарно-гігієнічних потреб;
- б) загальна кількість номерів (місць) у засобі розміщення;
- в) окреме мебльоване приміщення з однієї чи кількох кімнат оснащене обладнанням та інвентарем для надання послуг з тимчасового розміщення;
- г) установлений у засобі розміщення розпорядок проживання за певними правилами.

28. Сільський будинок, розташований на території фермерського господарства – це:

- а) котедж;
- б) намет;
- в) сільський будинок;
- г) фермерський будинок.

29. Гостьова квартира – це:

- а) засіб розміщення в окремому мебльованому приміщенні гостьової квартири у житловому будинку, де надають мінімальні зручності та здебільшого пропонують сніданок;
- б) засіб розміщення в окремому мебльованому приміщенні житлового будинку з однієї або кількох кімнат, кухні та санітарно-технічного вузла;
- в) готель, у якому номерний фонд представлений житловими кімнатами, у складі яких є кухня або функціональна зона з умовами для самостійного готування їжі;
- г) готель, розташований при клубі, в якому організують дозвілля та надають інші послуги переважно членам клубу.

30. Аналогічний готелю засіб розміщення оздоровлювального призначення, розташований у заміській або у рекреаційній зоні з регламентованим режимом харчування та відпочинку – це:

- а) профілакторій;
- б) санаторій;
- в) пансіонат;
- г) табір праці та відпочинку.

31. Апартамент – це:

а) засіб розміщення в окремому мебльованому приміщенні гостьової квартири у житловому будинку, де надають мінімальні зручності та здебільшого пропонують сніданок;

б) засіб розміщення в окремому мебльованому приміщенні житлового будинку з однієї або кількох кімнат, кухні та санітарно-технічного вузла;

в) готель, у якому номерний фонд представлений житловими кімнатами, у складі яких є кухня або функціональна зона з умовами для самостійного готування їжі;

г) готель, розташований при клубі, в якому організують дозвілля та надають інші послуги переважно членам клубу.

32. Гірський притулок – це:

а) засіб розміщення, розташований у віддаленій гірській місцевості на туристичному маршруті з активними способами пересування, призначений для короткочасного перебування та відпочинку;

б) аналогічний готелю засіб розміщення з двох або більше будівель, в якому забезпечують надавання комплексу послуг: у більшості випадків надають послуги харчування, торгівлі, зв'язку та розважання;

в) аналогічний готелю засіб розміщення, розташований на туристичному маршруті з активними способами пересування туристів і має умови для харчування та організування активного відпочинку у регламентованому режимі;

г) транспортний засіб, на якому під час подорожі за туристичним маршрутом забезпечують розміщення у купе залізничних вагонів, а також послуги харчування у спеціально обладнаному вагоні-ресторані.

33. Будь-який об'єкт, в якому виконавець регулярно або час від часу надає споживачеві послугу з тимчасового розміщення – це:

а) готель;

б) засіб розміщення;

в) готельно-офісний центр;

г) готельна послуга.

34. Апартамент – це:

а) номер з трьох і більше житлових кімнат, мінікухні або кухонної ніші, одного повного та одного чи більше додаткових санвузлів ДЛЯ гостей, розрахований на проживання однієї-двох осіб;

б) двоповерховий номер з двох і більше житлових кімнат із внутрішніми стаціонарними сходами, та повним санвузлом; розрахований на проживання однієї-двох осіб;

в) номер з двох і більше житлових кімнат та повного санвузла, розрахований на прожи-вання однієї-двох осіб;

г) номер з двох і більше житлових кімнат, кухонної ніші, одного повного та додаткового санвузлів для гостей: розрахований на проживання однієї-двох осіб.

35. Ліжко для однією особи має назву:

а) односпальне ліжко;

б) стандартне ліжко;

в) двоспальне ліжко;

г) двоярусне ліжко.

36. Номер, з однієї житлової кімнати з умивальником, розрахований на проживання трьох і більше осіб – це:

а) номер першої категорії;

б) номер другої категорії;

в) номер третьої категорії;

г) номер четвертої категорії;

д) номер п'ятої категорії.

37. Тариф «лише номер» передбачає:

а) тариф, до якого включено лише вартість послуг з тимчасового розміщення;

б) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та сніданку;

в) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та дворазового харчування на вибір – сніданок, обід або вечеря;

г) тариф, до якого включено ціну послуг часового розміщення та не менше як триразового харчування – сніданок, обід, вечеря;

д) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення, харчування та напоїв а також користування усіма іншими наявними зручностями та послугами у засобі розміщення.

38. Готель, частина приміщень якого не є номерним фондом, а спеціально обладнана і використовується як офіси – це:

а) готель;

- б) засіб розміщення;
- в) готельно-офісний центр;
- г) готельна послуга.

39. Два і більше номерів, сполучені між собою дверима, і які можуть мати спільний передпокій, спільний чи окремі санвузли – це:

- а) дуплекс;
- б) напівлюкс;
- в) подвійний номер;
- г) суміжні номери;
- д) номер другої категорії.

40. Тариф «усе включено» передбачає:

- а) тариф, до якого включено лише вартість послуг з тимчасового розміщення;
- б) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та сніданку;
- в) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та дворазового харчування на вибір – сніданок, обід або вечеря;
- г) тариф, до якого включено ціну послуг часового розміщення та не менше як триразового харчування – сніданок, обід, вечеря;
- д) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення, харчування та напоїв а також користування усіма іншими наявними зручностями та послугами у засобі розміщення.

41. Номер, призначений для розміщування однієї особи та оснащений одним односпальним ліжком – це:

- а) одномісний номер;
- б) номер першої категорії;
- в) стандарт;
- г) номер п'ятої категорії.

42. Президентський апартамент – це:

- а) номер з трьох і більше житлових кімнат, мінікухні або кухонної ніші, одного повного та одного чи більше додаткових санвузлів для гостей, розрахований на проживання однієї-двох осіб;
- б) двоповерховий номер з двох і більше житлових кімнат із внутрішніми стаціонарними сходами, та повним санвузлом; розрахований на проживання однієї-двох осіб;

в) номер з двох і більше житлових кімнат та повного санвузла, розрахований на прожи-вання однієї-двох осіб;

г) номер з двох і більше житлових кімнат, кухонної ніші, одного повного та одного додаткового санвузлів для гостей: розрахований на проживання однієї-двох осіб.

43. Позначення FВ означає:

- а) усе включено;
- б) повний пансіон;
- в) напівпансіон;
- г) ліжко та сніданок;
- д) лише номер.

44. Номер з однієї житлової кімнати та повного санвузла, розрахований на проживання однієї-двох осіб – це:

- а) номер першої категорії;
- б) номер другої категорії;
- в) номер третьої категорії;
- г) номер четвертої категорії;
- д) номер п'ятої категорії.

45. Тариф «напівпансіон» передбачає:

а) тариф, до якого включено лише вартість послуг з тимчасового розміщення;

б) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та сніданку;

в) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та дворазового харчування на вибір – сніданок, обід або вечеря;

г) тариф, до якого включено ціну послуг часового розміщення та не менше як триразового харчування – сніданок, обід, вечеря;

д) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення, харчування та напоїв а також користування усіма іншими наявними зручностями та послугами у засобі розміщення.

46. Позначення В&В означає:

- а) усе включено;
- б) повний пансіон;
- в) напівпансіон;
- г) ліжко та сніданок;
- д) лише номер.

47. Освоєна природна територія на землях оздоровчого призначення, що має природні лікувальні ресурси, потрібні для їх експлуатації будівлі та споруди а об'єктами інфраструктури, використовується з метою лікування, медичної реабілітації, профілактики захворювань та для рекреації й підлягає особливій охороні – це:

- а) курорт;
- б) рекреалогія;
- в) рекреаційна послуга;
- г) дестинація.

48. Два ліжка, розташовані одне над одним та з'єднані драбинкою з відстанню до стелі від верхнього ліжка не менше ніж 75 см має назву:

- а) односпальне ліжко;
- б) стандартне ліжко;
- в) двоспальне ліжко;
- г) двоярусне ліжко.

49. Дії виконавця з тимчасового розміщення споживача шляхом надання номера або місця для ночівлі, а також надання інших послуг, пов'язаних із тимчасовим проживанням у готелі або в аналогічному засобі розміщення – це:

- а) готель;
- б) засіб розміщення;
- в) готельно-офісний центр;
- г) готельна послуга.

50. Номер, призначений для розміщення трьох і більше осіб, оснащений односпальними ліжками за кількістю осіб, які проживають – це:

- а) номер п'ятої категорії;
- б) номер першої категорії;
- в) стандарт;
- г) багатомісний номер.

51. Люкс – це:

а) номер з трьох і більше житлових кімнат, мінікухні або кухонної ніші, одного повного та одного чи більше додаткових санвузлів для гостей, розрахований на проживання однієї-двох осіб;

б) двоповерховий номер з двох і більше житлових кімнат із внутрішніми стаціонарними сходами, та повним санвузлом; розрахований на проживання однієї-двох осіб;

в) номер з двох і більше житлових кімнат та повного санвузла, розрахований на прожи-вання однієї-двох осіб;

г) номер з двох і більше житлових кімнат, кухонної ніші, одного повного та одного додаткового санвузлів для гостей: розрахований на проживання однієї-двох осіб.

52. Номер з однієї житлової кімнати і неповного санвузла; розрахований на проживання трьох і більше осіб – це:

- а) номер першої категорії;
- б) номер другої категорії;
- в) номер третьої категорії;
- г) номер четвертої категорії;
- д) номер п'ятої категорії.

53. Забезпечування принаймні місцями для ночівлі та санітарно-технічними зручностями – це:

- а) готель;
- б) розміщення;
- в) готельно-офісний центр;
- г) готельна послуга.

54. Тариф «повний пансіон» передбачає:

а) тариф, до якого включено лише вартість послуг з тимчасового розміщення;

б) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та сніданку;

в) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та дворазового харчування на вибір – сніданок, обід або вечеря;

г) тариф, до якого включено ціну послуг часового розміщення та не менше як триразового харчування – сніданок, обід, вечеря;

д) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення, харчування та напоїв а також користування усіма іншими наявними зручностями та послугами у засобі розміщення.

55. Позначення ОА означає:

- а) усе включено;
- б) повний пансіон;
- в) напівпансіон;
- г) ліжко та сніданок;
- д) лише номер.

56. Засіб розміщення, який має номерний фонд, службу приймання, інші служби, які забезпечують надавання готельних послуг – це:

- а) готель;
- б) засіб розміщення;
- в) готельно-офісний центр;
- г) готельна послуга.

57. Номер з однієї житлової кімнати та неповного санвузла; розрахований на проживання однієї-двох осіб – це:

- а) номер першої категорії;
- б) номер другої категорії;
- в) номер третьої категорії;
- г) номер четвертої категорії;
- д) номер п'ятої категорії.

58. Ліжко для двох осіб з одним або двома матрацами має назву:

- а) односпальне ліжко;
- б) стандартне ліжко;
- в) двоспальне ліжко;
- г) двоярусне ліжко.

59. Позначення АІ означає:

- а) усе включено;
- б) повний пансіон;
- в) напівпансіон;
- г) ліжко та сніданок;
- д) лише номер.

60. Тариф «ліжко та сніданок» передбачає:

а) тариф, до якого включено лише вартість послуг з тимчасового розміщення;

б) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та сніданку;

в) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення та дворазового харчування на вибір – сніданок, обід або вечеря;

г) тариф, до якого включено ціну послуг часового розміщення та не менше як триразового харчування – сніданок, обід, вечеря;

д) тариф, до якого включено вартість послуг з тимчасового розміщення, харчування та напоїв а також користування усіма іншими наявними зручностями та послугами у засобі розміщення.

61. Номер однієї житлової кімнати без санітарно-технічних зручностей, розрахований на проживання трьох і більше осіб – це:

- а) номер першої категорії;
- б) номер другої категорії;
- в) номер третьої категорії;
- г) номер четвертої категорії;
- д) номер п'ятої категорії.

62. Дуплекс – це:

а) номер з трьох і більше житлових кімнат, мінікухні або кухонної ніші, одного повного та одного чи більше додаткових санвузлів ДЛЯ гостей, розрахований на проживання однієї-двох осіб;

б) двоповерховий номер з двох і більше житлових кімнат із внутрішніми стаціонарними сходами, та повним санвузлом; розрахований на проживання однієї-двох осіб;

в) номер з двох і більше житлових кімнат та повного санвузла, розрахований на проживання однієї-двох осіб;

г) номер з двох і більше житлових кімнат, кухонної ніші, одного повного та одного додаткового санвузлів для гостей: розрахований на проживання однієї-двох осіб.

63. Позначення НВ означає:

- а) усе включено;
- б) повний пансіон;
- в) напівпансіон;
- г) ліжко та сніданок;
- д) лише номер.

64. Освоєна природна територія на землях оздоровчого призначення, що має природні лікувальні ресурси, потрібні для їх експлуатації будівлі та споруди а об'єктами інфраструктури, використовується з метою лікування, медичної реабілітації, профілактики захворювань та для рекреації й підлягає особливій охороні – це:

- а) курорт;
- б) рекреалогія;
- в) рекреаційна послуга;
- г) дестинація.

ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні. Засоби розміщення

1. Засоби розміщення – це:

- а) результат діяльності туристського підприємства з задоволення відповідних вимог туристів;
- б) підприємство, організація, заклад, що надають туристські послуги;
- в) загальне устаткування, устаткування громадських приміщень, кімнат та санвузлів, меблі та килими;
- г) будь-які об'єкти, які регулярно або час від часу надають послуги з розміщення для ночівлі.

2. До індивідуальних засобів розміщення туристів відносять:

- а) власне житло, в якому за плату або безоплатно надається обмежена кількість місць, при цьому всі одиниці розміщення є незалежними і їх займають туристи або господарі, які використовують це житло протягом обмеженому терміну як другий будинок або будинок для відпочинку;
- б) заклади, що надають послуги розміщення для осіб, які займаються певною діяльністю під час відпочинку;
- в) засоби розміщення, що складаються з номерів і надають обмежені готельні послуги, включно з щоденним заправлянням ліжок, прибиранням кімнат та санвузлів;
- г) засоби розміщення, що надають місце для ночівлі в кімнаті чи іншому приміщенні, у яких число місць повинно перевищувати певний мінімум для груп осіб, більших ніж одна сім'я, а всі місця підлягають єдиному керівництву та оплаті згідно встановлених цін.

3. Гавані для суден, призначені для оренди власниками суден стоянки на водній поверхні або місця на березі, а також порти для транзитних суден з оплатою швартування на ніч, обладнані санітарно-технічними системами життєзабезпечення, відносять до:

- а) стоянок морського та річкового транспорту;
- б) інших колективних засобів розміщення;
- в) громадських транспортних засобів;
- г) індивідуальних засобів розміщення.

4. До оздоровчих засобів розміщення відносять:

- а) засоби розміщення, що можуть бути безпробутокними, мають єдине керівництво, надають мінімум готельних послуг, не обов'язково складаються з

номерів, а можуть мати одиниці житлового типу або колективні спальні приміщення, і крім надання розміщення, виконують ще яку-небудь функцію;

б) лікувальні та оздоровчі заклади, що надають послуги розміщення (санаторії, будинки реабілітації, оздоровчі ферми тощо);

в) заклади, що надають послуги розміщення для осіб, які займаються певною діяльністю під час відпочинку;

г) засоби розміщення зі спальними приміщеннями, які належать до колективного громадського транспорту і не відокремлені від нього в плані оплати, що стосується в основному поїздів, суден та яхт.

5. Заміські окремо розташовані будівлі, що мають окремий вихід, містять одну чи декілька кімнат та розраховані на розміщення однієї або двох сімей, - це:

а) мотель;

б) бунгало;

в) ботель;

г) табір відпочинку.

6. До громадських транспортних засобів відносять:

а) засоби розміщення, що можуть бути безприбутковими, мають єдине керівництво, надають мінімум готельних послуг, не обов'язково складаються з номерів, а можуть мати одиниці житлового типу або колективні спальні приміщення, і крім надання розміщення, виконують ще яку-небудь функцію;

б) лікувальні та оздоровчі заклади, що надають послуги розміщення (санаторії, будинки реабілітації, оздоровчі ферми тощо);

в) заклади, що надають послуги розміщення для осіб, які займаються певною діяльністю під час відпочинку;

г) засоби розміщення зі спальними приміщеннями, які належать до колективного громадського транспорту і не відокремлені від нього в плані оплати, що стосується в основному поїздів, суден та яхт.

7. Заклади, що надають розміщення, і спеціалізуються на наданні обладнання та послуг для проведення конгресів, конференцій, курсів, професійних навчань, медитацій та релігійних заходів, а також освіти молоді, при цьому спальні приміщення надаються тільки учасникам спеціалізованих заходів, які організовані цим закладом або проводяться в його приміщеннях, відносять до:

а) оздоровчих засобів розміщення;

б) конгрес-центрів;

в) інших колективних засобів розміщення;

г) неосновного власного житла.

8. До таборів праці та відпочинку відносять:

а) засоби розміщення, що можуть бути безпробутковими, мають єдине керівництво, надають мінімум готельних послуг, не обов'язково складаються з номерів, а можуть мати одиниці житлового типу або колективні спальні приміщення, і крім надання розміщення, виконують ще яку-небудь функцію;

б) лікувальні та оздоровчі заклади, що надають послуги розміщення (санаторії, будинки реабілітації, оздоровчі ферми тощо);

в) заклади, що надають послуги розміщення для осіб, які займаються певною діяльністю під час відпочинку;

г) засоби розміщення зі спальними приміщеннями, які належать до колективного громадського транспорту і не відокремлені від нього в плані оплати, що стосується в основному поїздів, суден та яхт.

9. До колективних засобів розміщення туристів відносять:

а) власне житло, в якому за плату або безоплатно надається обмежена кількість місць, при цьому всі одиниці розміщення є незалежними і їх займають туристи або господарі, які використовують це житло протягом обмеженому терміну як другий будинок або будинок для відпочинку;

б) заклади, що надають послуги розміщення для осіб, які займаються певною діяльністю під час відпочинку;

в) засоби розміщення, що складаються з номерів і надають обмежені готельні послуги, включно з щоденним заправленням ліжок, прибиранням кімнат та санвузлів;

г) засоби розміщення, що надають місце для ночівлі в кімнаті чи іншому приміщенні, у яких число місць повинно перевищувати певний мінімум для груп осіб, більших ніж одна сім'я, а всі місця підлягають єдиному керівництву та оплаті згідно встановлених цін.

10. Безпека проживання в засобах розміщення забезпечується дотриманням:

а) вимог державних будівельних норм під час проектування та будівництва;

б) вимог безпеки технічної експлуатації будинків, споруд і обладнання, регламентованих нормативними документами;

в) заходів, що гарантують особисту безпеку туристів і збереженість їхнього майна;

г) все перелічене вище.

ДСТУ 3862-99. Ресторанне господарство. Терміни та визначення, ДСТУ 4281:2004 Заклади ресторанного господарства. Класифікація

1. Ресторанне господарство – це:

а) вид економічної діяльності суб'єктів господарської діяльності щодо надання послуг відносно задоволення потреб споживачів у харчуванні з організуванням дозвілля або без нього;

б) сукупність відмінних ознак закладу певного типу, яка характеризує ступінь надаваних споживачам зручностей, рівень та умови продажу їжі, призначеної для споживання на місці;

в) заклад будь-якого типу з однорідним асортиментом страв, булочних, кондитерських виробів і закупних товарів;

г) будь-який об'єкт, в якому виконавець регулярно або час від часу надає споживачеві послугу з тимчасового розміщення.

2. Бар – це;

а) заклад ресторанного господарства з різноманітним асортиментом продукції власного виробництва і закупних товарів, високим рівнем обслуговування і комфорту у поєднанні з організуванням відпочинку і дозвілля споживачів;

б) заклад ресторанного господарства з широким асортиментом страв нескладного приготування, кондитерських виробів і напоїв;

в) заклад ресторанного господарства, в якому алкогольні, безалкогольні, змішані напої та страви до них і закупні товари продають через барну стойку;

г) заклад ресторанного господарства самообслуговування, де переважає асортимент гарячих і холодних закусок, страв нескладного приготування, призначений для швидкого обслуговування споживачів.

3. Сукупність відмінних ознак закладу певного типу, яка характеризує рівень вимог до продукції власного виробництва і закупних товарів, умов їх споживання, організування обслуговування та дозвілля споживачів, – це:

а) вид закладу ресторанного господарства;

б) тип закладу ресторанного господарства;

в) клас закладу ресторанного господарства;

г) спеціалізація закладу ресторанного господарства.

4. За часом обслуговування ресторани поділяються на:

а) укріплювальні, відновлювальні;

б) швидкого обслуговування, звичайні;

- в) обслуговування офіціантами, самообслуговування;
- г) рибний ресторан, ресторан національної кухні тощо.

5. Заклад ресторанного господарства самообслуговування з асортиментом страв нескладного приготування і напоїв, торговельна зала якого обладнана торговельно-технологічним устаткуванням, призначеним для роздавання їжі, – це:

- а) закусочна (шинок);
- б) їдальня;
- в) кафетерій;
- г) буфет.

6. Страва – це:

- а) кулінарний виріб або харчовий продукт у натуральному вигляді, готовий до вживання, порціонований та оформлений для подавання споживачам;
- б) харчовий продукт (сукупність харчових продуктів), доведений до кулінарної готовності, але може вимагати незначного додаткового оброблення (охолодження, розігрівання, порціювання та оформлення);
- в) харчовий продукт (сукупність харчових продуктів), кулінарно оброблений, але не доведений до кулінарної готовності, який використовується для подальшого виготовлення кулінарних виробів;
- г) сукупність страв, кулінарних виробів та кулінарних напівфабрикатів.

7. До основних столових наборів відносять:

- а) набір із ложки, виделки та ножа або виделки та ножа, які призначені для приймання їжі;
- б) порцелянові, фаянсові, кришталеві, скляні та інші види посуду, металеві набори, серветки, квіти та ін.
- в) набори або окремі предмети, які призначені для порціювання кулінарних та кондитерських виробів, нарізання окремих продуктів та змішування напоїв тощо;
- г) металеві посудини єдиного модуля для заповнювання кулінарними напівфабрикатами та напівфабрикатами високого ступеня готовності для їх транспортування, теплового оброблення та подавання у роздавальню.

8. Закусочна (шинок) – це;

- а) заклад ресторанного господарства з різноманітним асортиментом продукції власного виробництва і закуплених товарів, високим рівнем

обслуговування і комфорту у поєднанні з організуванням відпочинку і дозвілля споживачів;

б) заклад ресторанного господарства з широким асортиментом страв нескладного приготування, кондитерських виробів і напоїв;

в) заклад ресторанного господарства, в якому алкогольні, безалкогольні, змішані напої та страви до них і закупні товари продають через барну стойку;

г) заклад ресторанного господарства самообслуговування, де переважає асортимент гарячих і холодних закусок, страв нескладного приготування, призначений для швидкого обслуговування споживачів.

9. Зсистематизований перелік алкогольних і безалкогольних напоїв, кондитерських і тютюнових виробів, фруктів, який пропонують споживачам в закладах громадського харчування, з обов'язковим зазначенням маси, об'єму і ціни на відповідну одиницю продукту, - це:

а) меню;

б) прейскурант;

в) тариф;

г) націнка.

10. До функційної місткості відносять:

а) набір із ложки, виделки та ножа або виделки та ножа, які призначені для приймання їжі;

б) порцелянові, фаянсові, кришталеві, скляні та інші види посуду, металеві набори, серветки, квіти та ін.

в) набори або окремі предмети, які призначені для порціювання кулінарних та кондитерських виробів, нарізання окремих продуктів та змішування напоїв тощо;

г) металеві посуду єдиного модуля для заповнювання кулінарними напівфабрикатами та напівфабрикатами високого ступеня готовності для їх транспортування, теплового оброблення та подавання у роздавальню.

11. Ресторан – це;

а) заклад ресторанного господарства з різноманітним асортиментом продукції власного виробництва і закупних товарів, високим рівнем обслуговування і комфорту у поєднанні з організуванням відпочинку і дозвілля споживачів;

б) заклад ресторанного господарства з широким асортиментом страв нескладного приготування, кондитерських виробів і напоїв;

в) заклад ресторанного господарства, в якому алкогольні, безалкогольні, змішані напої та страви до них і закупні товари продають через барну стойку;

г) заклад ресторанного господарства самообслуговування, де переважає асортимент гарячих і холодних закусок, страв нескладного приготування, призначений для швидкого обслуговування споживачів.

12. Кулінарна продукція – це:

а) кулінарний виріб або харчовий продукт у натуральному вигляді, готовий до вживання, порціонований та оформлений для подавання споживачам;

б) харчовий продукт (сукупність харчових продуктів), доведений до кулінарної готовності, але може вимагати незначного додаткового оброблення (охолодження, розігрівання, порціювання та оформлення);

в) харчовий продукт (сукупність харчових продуктів), кулінарно оброблений, але не доведений до кулінарної готовності, який використовується для подальшого виготовлення кулінарних виробів;

г) сукупність страв, кулінарних виробів та кулінарних напівфабрикатів.

13. Сукупність загальних характеристик ознак виробничо-торговельної діяльності закладу ресторанного господарства – це:

а) вид закладу ресторанного господарства;

б) тип закладу ресторанного господарства;

в) клас закладу ресторанного господарства;

г) спеціалізація закладу ресторанного господарства.

14. До предметів сервування відносять:

а) набір із ложки, виделки та ножа або виделки та ножа, які призначені для приймання їжі;

б) порцелянові, фаянсові, кришталеві, скляні та інші види посуду, металеві набори, серветки, квіти та ін.

в) набори або окремі предмети, які призначені для порціювання кулінарних та кондитерських виробів, нарізання окремих продуктів та змішування напоїв тощо;

г) металеві посуду єдиного модуля для заповнювання кулінарними напівфабрикатами та напівфабрикатами високого ступеня готовності для їх транспортування, теплового оброблення та подавання у роздавальню.

15. Заклад ресторанного господарства для обслуговування певного контингенту споживачів з різноманітним асортиментом продукції власного

виробництва і закупних товарів, в якому страви можуть надавати у вигляді скомплектованих раціонів харчування, – це:

- а) закусочна (шинок);
- б) їдальня;
- в) кафетерій;
- г) буфет.

16. За методами обслуговування ресторани поділяються на:

- а) укріплювальні, відновлювальні;
- б) швидкого обслуговування, звичайні;
- в) обслуговування офіціантами, самообслуговування;
- г) рибний ресторан, ресторан національної кухні тощо.

17. Зсистематизований перелік страв, кулінарних, борошняних, кондитерських, булочних виробів та напоїв, який пропонують споживачам в закладах громадського харчування, де визначено їх вихід, ціну та номер рецептури, - це:

- а) меню;
- б) прейскурант;
- в) тариф;
- г) націнка.

18. Кафе – це;

а) заклад ресторанного господарства з різноманітним асортиментом продукції власного виробництва і закупних товарів, високим рівнем обслуговування і комфорту у поєднанні з організуванням відпочинку і дозвілля споживачів;

б) заклад ресторанного господарства з широким асортиментом страв нескладного приготування, кондитерських виробів і напоїв;

в) заклад ресторанного господарства, в якому алкогольні, безалкогольні, змішані напої та страви до них і закупні товари продають через барну стойку;

г) заклад ресторанного господарства самообслуговування, де переважає асортимент гарячих і холодних закусок, страв нескладного приготування, призначений для швидкого обслуговування споживачів.

19. До допоміжних столових наборів відносять:

а) набір із ложки, виделки та ножа або виделки та ножа, які призначені для приймання їжі;

б) порцелянові, фаянсові, кришталеві, скляні та інші види посуду, металеві набори, серветки, квіти та ін.

в) набори або окремі предмети, які призначені для порціювання кулінарних та кондитерських виробів, нарізання окремих продуктів та змішування напоїв тощо;

г) металеві посуду єдиного модуля для заповнювання кулінарними напівфабрикатами та напівфабрикатами високого ступеня готовності для їх транспортування, теплового оброблення та подавання у роздавальню.

20. Заклад ресторанного господарства з обмеженим асортиментом готових страв і напоїв, розміщений у спеціально обладнаному приміщенні, де їжу споживають, як правило, стоячи чи продають на винос, – це:

а) закусточна (шинок);

б) їдальня;

в) кафетерій;

г) буфет.

3 ТЕМИ НАУКОВИХ РЕФЕРАТІВ

Тема 1 Готельний бізнес: розвиток, концепція, класифікація

1. Історія розвитку світового готельного господарства.
2. Історія розвитку готельного господарства України.
3. Сутність послуг гостинності в готельному господарстві.
4. Фактори, що впливають на типізацію готельного господарства.
5. Особливості національних систем класифікації готелів.
6. Кращі та незвичні готелі світу.
7. Основні служби готелю та їх функції.
8. Технологічний цикл обслуговування в готелі.
9. Основні показники діяльності готельного підприємства.
10. Роль АСУ в діяльності готельних підприємств.
11. Найбільш популярні системи бронювання.
12. Сучасні тенденції в готельному бізнесі.
13. Особливості розвитку міжнародних готельних мереж.

Тема 2 Ресторанний бізнес: розвиток, концепція, класифікація

1. Особливості ресторанного бізнесу.
2. Класифікація підприємств ресторанного господарства.
3. Вимоги, що висуваються до підприємств ресторанного господарства.
4. Санітарно-гігієнічні вимоги до підприємств громадського харчування.

5. Системи організації харчування.
6. Вимоги до персоналу підприємств ресторанного бізнесу.
7. Особливості функціонування ресторанного підприємства за франшизою.
8. Ресторанні ланцюги.
9. Світова практика обслуговування відвідувачів у ресторанах.
10. Найпопулярніші кухні світу.
11. Особливості оформлення інтер'єрів приміщень для відвідувачів закладів громадського харчування.
12. Стисла характеристика технології роботи підприємства харчування.
13. Стель сервірування столів в закладах громадського харчування.
14. Функції меню в підприємствах харчування.
15. Особливості функціонування підприємств самообслуговування.

Тема 3 Туристська діяльність: поняття, розвиток, мотивація, вплив туризму

1. Мотивація здійснення подорожей.
2. Функції туризму та сфери гостинності.
3. Становлення індустрії туризму.
4. Розвиток транспортної інфраструктури та її вплив на формування туріндустрії.
5. Основні міжнародні та державні нормативно-правові документи, що регулюють туристську діяльність.
6. Основні види туризму.
7. Діяльність туроператорів.
8. Діяльність турагенцій.
9. Вплив туризму на соціо-культурні аспекти життя людей.
10. Вплив туризму на економіку країн.
11. Основні види віз.
12. Роль АСУ в діяльності підприємств індустрії туризму.
13. Транспортне забезпечення туризму.
14. Еволюція транспортних засобів, що використовуються для подорожей.
15. Варіанти договорів туроператорів з транспортними компаніями.
16. Види чартерів.

Тема 4 Нормативно-правові засади туристської діяльності

1. Організаційно-правовий механізм регулювання діяльності в сфері туризму та гостинності.

2. Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні, регулювання.

3. Туристичне законодавство. Закон України «Про туризм»: положення, статті, регулювання.

4. Міжнародна, державна, міжгалузева та галузева стандартизація в готельному та ресторанному бізнесі.

5. Галузеві стандарти, їх значення в підвищенні якості послуг в сфері гостинності.

6. Основні нормативно-правові документи, що регулюють туристичну діяльність на міжнародному рівні.

7. Міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють туристичну діяльність.

8. Державні органи, що регулюють діяльність туристичних організацій в Україні.

9. Основні нормативно-правові документи, що регулюють туристичну діяльність в Україні.

Тема 5 Вступ до менеджмента гостинності: поняття, сутність, роль та принципи

1. Теоретичні засади менеджменту готельно-ресторанного господарства.
2. Рівні управління в менеджменті.
3. Функції менеджменту.
4. Рівні управління в менеджменті.
5. Методи та підходи в управлінні.
6. Принципи менеджменту гостинності.
7. Сутність управлінських рішень в сфері гостинності.
8. Стилi управління.
9. Менеджмент гостинності.
10. Особливості сучасної моделі менеджменту гостинності.
11. Управління персоналом в закладах готельно-ресторанного господарства.
12. Особливості організації праці на підприємстві гостинності.
13. Особливості формування сучасної моделі менеджменту гостинності.

Тема 6 Основи маркетингу в індустрії туризму і гостинності

1. Процеси обміну на ринку споживчих товарів.
2. Модель «чорного ящика» свідомості споживача.
3. Концепції маркетингу.
4. Комплекс маркетингу.

5. Маркетингові дослідження.
6. Класифікація потреб.
7. Процес прийняття рішення споживачем.
8. Моделі поведінки споживачів в сфері гостинності.
9. Товарний асортимент.
10. Якість послуг, система управління якістю в сфері гостинності.
11. Ціна в комплексі маркетингу.
12. Стратегії ціноутворення в сфері гостинності.
13. Розподіл в комплексі маркетингу.
14. Комплекс просування.
15. Зв'язки з громадськістю.
16. Реклама.
17. Сегментування ринку.
18. Управління маркетингом в сфері гостинності.

Тема 7 Кар'єрне зростання в індустрії гостинності

1. Характеристика менеджера в індустрії гостинності: професійно-кваліфікаційні вимоги й організаторські якості.
2. Опис посадових обов'язків працівників сфери гостинності.
3. Професійна підготовка працівників індустрії гостинності.
4. Оцінка результатів роботи та продуктивності праці в сфері гостинності.
5. Тенденції кар'єрного зростання в індустрії гостинності.
6. Психосоціальні аспекти менеджменту в індустрії гостинності.
7. Соціально-психологічні механізми, які зумовлюють трудову поведінку персоналу.
8. Особливості поведінки людей в трудових колективах.
9. Соціально психологічний клімат як резерв підвищення ефективності діяльності підприємств готельного та ресторанного бізнесу.
10. Особистісні якості керівника як передумова ефективного менеджменту.
11. Конфлікти та способи їх вирішення в організаціях індустрії гостинності.
12. Організаційна культура в організаціях сфери гостинності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту [Електрон. ресурс] : Закон України від 01.07.2014 р. 1556-VII. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.
2. Про внесення змін до Закону України «Про туризм» [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.
3. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Київ : Держстандарт України, 2006. – 28 с. – Режим доступу: <https://uhra.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3-4527.pdf>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.
4. ДСТУ 4281:2004. Заклади ресторанного господарства. Класифікація. [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2004–07–01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Держстандарт України, 2004. – 18 с. – Режим доступу: https://dnaop.com/html/34057/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4281_2004, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.
5. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів. [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2004–07–01. – Електрон. текст. дані. – Київ : Держстандарт України, 2004. – 17 с. – Режим доступу: <https://uhra.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3-4269.pdf>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.
6. ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги [Електрон. ресурс]. – Чинний від 2004–01–07. – Електрон. текст. дані. – Київ : Держстандарт України, 2003. – 13 с. – Режим доступу: http://ksv.do.am/GOST/DSTY_ALL/DSTY3/dsty_4268-2003.pdf, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.
7. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг [Електрон. ресурс]: затв. наказом від 16.03.2004 № 19 / Україна. Державна туристична адміністрація // *Все про бухгалтерський облік* 27/03/2007. – № 29. – С. 3–6. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04#Text>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

8. Брич В. Я. Організація туризму [Електрон. ресурс] : підручник / За заг. ред. д-р екон. наук, проф. В. Я. Брича. – Електрон. текст. дані. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 448 с. – Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/24548>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

9. Джинджоян В. В. Основи туризмознавства [Електрон. ресурс] : навч. посіб. / В. В. Джинджоян, Н. А. Горожанкіна, З. В. Бойко. – Електрон. текст. дані. – Київ : Видавець ФО-П Піча Ю. В., 2022. – 246 с. – Режим доступу: http://info.dgu.edu.ua/bitstream/123456789/419/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1_%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

10. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика [Електрон. ресурс] : підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – Електрон. текст. дані. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 472 с. – Режим доступу: <https://elib.chdtu.edu.ua/e-books/3668>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

11. Менеджмент туристичної галузі [Електрон. ресурс] : підручник / О. М. Білоусов, О. Є. Лугінін, О. С. Морозова, Л. В. Соколова. – Електрон. текст. дані. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2017 – 580 с. – Режим доступу: http://document.kdu.edu.ua/info_zab/242_465.pdf, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

12. Нечаюк Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: [Електрон. ресурс] : навч. посіб. / Л. І. Нечаюк. – Електрон. текст. дані. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 344 с. – Режим доступу: <https://elib.chdtu.edu.ua/e-books/3380>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

13. Байлік С. І. Організація готельного господарства [Електрон. ресурс] : підручник / С. І. Байлік, І. М. Писаревський ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 329 с. – Режим доступу: https://eprints.kname.edu.ua/41618/1/%D0%9F%D0%95%D0%A7_2015_4%D0%9F_%D0%9E%D1%80%D0%B3%20%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%20%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%9F%D0%B8%D1%81%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

14. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства [Електрон. ресурс] : підручник [для вищ. навч. закл.] / За ред. Н. О. П'ятницької. – 2-ге вид. перероб. та допов. – Електрон. текст. дані. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 224 с. – Режим доступу: http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/p_yatnicka_n_o_red_organizaciya_obsługovuvannya_u_zakladah_r.pdf, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

15. Організація послуг харчування [Електрон. ресурс] : підручник / А. І. Усіна, О. Ю. Давидова, І. В. Сегеда, Т. П. Кононенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 183 с. – Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/36961/1/2012%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%20%D0%9F%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%9F%D0%A5%201%2B%2B%2B.pdf>, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

16. Давидова О. Ю. Ресторанний менеджмент [Електрон. ресурс] : підручник / О. Ю. Давидова, А. І. Усіна, І. В. Сегеда ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 279 с. – Режим доступу: https://eprints.kname.edu.ua/38929/1/2012%201%D0%9F%20PIDRYCHNUK_RestorMenedg2013.pdf, вільний (дата звернення: 15.08.2024). – Назва з екрана.

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації

до проведення практичних занять та самостійної роботи

з навчальної дисципліни

«ВСТУП ДО ГОСТИННОСТІ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти всіх форм навчання
зі спеціальності 241 – Готельно-ресторанна справа)*

Укладачі: **КРАСНОКУТСЬКА** Юлія Вадимівна,
СЕГЕДА Ірина Василівна

Відповідальний за випуск *Л. В. Оболенцева*
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання *Ю. В. Краснокутська*

План 2024, поз. 334М

Підп. до друку 24.10.2024. Формат 60 × 84/16.

Ум. друк. арк. 3,6.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Черноглазівська (Маршала Бажанова), 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: office@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.